

Лонська Є.В.

курсант навчального взводу ПС-445 ДДУВС

Гаркуша В.В.

доцент кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ДДУВС, к.ю.н.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Актуальними на даний момент є дослідження та обговорення питань пов'язаних з використанням поліцією технічних приладів, зокрема у процесі здійснення фото і відео-фіксації. Вона грає велику роль у пошуках злочинців та правопорушників, допомагає збирати докази, досліджувати документи та інших речові докази. І тому потрібно визначити правові підстави, значимість даного питання та взагалі доречність застосування працівниками поліції цих засобів.

На сьогоднішній день досить плідно відбувається реформування структурних підрозділів МВС, зокрема поліції. Завдяки запозиченню прикладів міжнародно-правових норм спрощується і удосконалюється діяльність правоохоронних органів. Нові закони визначають правові засади та організацію діяльності Національної поліції України. Для здійснення цієї реформи у законодавця є позитивні наміри і бажання, але все ж таки цього замало, адже на даному етапі були виділені тільки способи проведення змін, а засобів для реалізації замало, а в деяких випадках, вони взагалі відсутні.

Згідно статті 1 Закону України «Про Національну поліцію України» Національна поліція України – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [1]. В даному законі зазначено завдання, функції, повноваження, правову основу та принципи діяльності поліції, ми ж розглянемо поліцейські заходи, а саме статтю 40 Закону, в якій визначено порядок застосування технічних приладів та засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.

Частина 1 зазначеної статті визначає, що поліція для забезпечення публічної безпеки і порядку може закріплювати на форменому одязі, службових транспортних засобах, монтувати/розміщувати по зовнішньому периметру доріг і будівель автоматичну фото- і відеотехніку, а також використовувати інформацію, отриману із автоматичної фото- і відеотехніки, що знаходиться в чужому володінні, з метою:

1) попередження, виявлення або фіксування правопорушення, охорони громадської безпеки та власності, забезпечення безпеки осіб;

2) забезпечення дотримання правил дорожнього руху [1].

Друга частина полягає в тому, що інформація про змонтовану/розміщену автоматичну фототехніку і відеотехніку повинна бути розміщена на видному місці.

Розглянути питання використання відеозапису поліцейського як доказової бази у суді.

Стаття 251 КУпАП визначає докази в справі про адміністративне правопорушення, до яких віднесено будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами [2].

Аналіз судових рішень показує, що суди в основному враховують показання технічних приладів як дослідженні у судовому засіданні докази, додані до протоколу. В той же час, зустрічаються випадки, коли суд за незрозумілих обставин виносять рішення про відмову у визнанні саме того чи іншого відеозапису доказом в справі про адміністративне правопорушення. На мою думку, суд під час вирішення справи при винесенні вироку враховує свої власні переконання стосовно даної справи та діє відповідно до ситуації що склалася. Але це також в деякій мірі не є з правової точки зору правильним, тому що не відповідає саме таким вимогам як неупередженість та об'єктивність.

До оскарження рішень поліцейських у суді призводять також недотримання вимог чинного законодавства щодо застосування технічних приладів та засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису самими поліцейськими. Так, поліцейські часто не виконують вимогу щодо повідомлення особи про причини застосування до неї превентивних заходів, а також доведення до її відома нормативно-правові акти, на підставі яких застосовуються такі заходи. Також часто ігнорується вимога про розміщення на видному місці інформації про змонтовану/розміщену автоматичну фототехніку і відеотехніку та інші.

Отже, використання закріпленого в законі права працівниками поліції на застосування технічних приладів та засобів, що мають функції фото- і

кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису впливає на результати правоохоронної діяльності, зокрема такі як якість проведення окремих слідчих дій, ефективність ведення профілактичної роботи, збирання доказової бази під час провадження в справах про адміністративні правопорушення.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 — 1984 р., № 51, стаття 1122

Манойло Олег Олегович
курсант 2-го курсу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

ШТРАФ ЯК ВИД АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ САНКЦІЇ

Стаття 27 Кодексу про адміністративні правопорушення визначає поняття штраф як грошове стягнення, що накладається на громадян і посадових осіб за адміністративні правопорушення у випадках і розмірі, встановлених вищезазначеним Кодексом та іншими законами України. Термін "штраф" має давнє походження і в перекладі з німецької "strafe" означає пеню, кару, стягнення за проступок [3]. Однак сутність штрафу як виду адміністративного стягнення, завдяки поєднанню загальних рис штрафної (каральної) санкції та певних особливих властивостей, значно ширша й полягає не тільки в ущемленні майнових інтересів винної особи. Штраф, як і інше адміністративне стягнення є мірою відповідальності, правовим наслідком адміністративного правопорушення, що має на меті запобігання вчиненню нових правопорушень з боку правопорушника та інших осіб досягається головним чином завдяки настрашці, яка утримує нестійких осіб від вчинення адміністративних проступків [1].

Штраф передбачений як єдиний або альтернативний захід за більшість адміністративних правопорушень.

Адміністративному штрафу як різновиду штрафної (каральної) правової санкції притаманні такі риси:

- він є проявом державного примусу, тобто має каральний характер через протиправну поведінку;
- звертається на майно правопорушника, звідси - грошово-майновий характер;